

За правилно извършване на регистрацията на стойностите на признаците, включително и на обсъждания, обикновено се съставя инструкция за попълване на преброителната карта. Смята се, че спазването на инструкцията гарантира точна регистрация. На практика по различни причини все пак се допускат грешки. При такова крупно статистическо мероприятие, каквото е преброяването на населението, с участието на десетки хиляди преброители, огромното мнозинство от които до момента са били без никаква представа за същността на работата, допускането на грешки ни се струва неизбежно.

Безспорно най-важни са *систематичните грешки* на регистрацията, тъй като те изкривяват действителното състояние и по-нататък могат да компрометират получените резултати. За допускане на систематични грешки по обсъждания предмет - етническата принадлежност и другите етнически признаци (език, религия и т.н.), определена роля играят следните причини: политическата обстановка в съответната държава; провежданата политика в тази област; придържането към определена идеология или доктрина по тези въпроси от управляващите и други партии, обществени, просветителски, религиозни и други организации; пропагандирането на определени идеи и доктрини; личността на преброителя, неговите виждания и нагласи по този предмет, които са краен израз и отражение на предходните причини. В много държави с някакви проблеми в посочената област около датата на преброяването обикновено се засилват опитите за въздействие главно върху преброителния апарат. Нужно е да се подчертае, че тези грешки трябва да се класифицират основно като съзнателни. Като несъзнателна грешка (по невнимание) може да се определи случаят, когато преброителят пропуска да попълни отговора по поставения въпрос или на част от него, ако той има по-сложна (многостепенна) формулировка.

Грешките на регистрацията по отношение на обсъждания предмет се състоят основно в следното: а) съзнателно манипулиране на отговорите на преброяваните лица чрез пропагандно въздействие или при непосредствения контакт; б) поправки на отговорите във вече попълнените преброителни карти; в) неспазване на метода на преброяването за пряк контакт с преброяваните лица от страна на преброителя и попълване на отговорите според други критерии; г) неправилно записване на названието на етническата общност или група поради слаба компетентност или невежество на преброителя.

Историята на преброяванията в България през последните 60 години дава много примери за съзнателни систематични грешки при определяне на етническата принадлежност.